

Tidlig graviditet og abort (TiGrAb): rekordhøj effektivitet ved medicinske aborter

Den rekordhøje effektivitet ved medicinske aborter før otte uger på 98,3% skyldes både, at kvinderne gennemfører deres abort stadig tidligere, og at vi er blevet mere tilbageholdende med at gribe til sekundær kirurgisk tømning.

Resultat fra årsrapporten, 1. juli 2021– 30. juni 2022, dansk kvalitetsdatabase for tidlig graviditet og abort fra Regionernes Kliniske kvalitetsudviklingsprogram (RKKP).

Dansk kvalitetsdatabase for tidlig graviditet og abort har eksisteret siden 2006 og har publiceret landsdækkende kvalitetsresultater vedrørende tidlig graviditet og abort tilbage fra 1998.

Over de seneste fire år er antallet af legale provokerede aborter faldet fra 14.232 til 13.000 – et fald på 8,6%. Derudover er andelen af medicinske i forhold til kirurgiske aborter steget fra 22% i 2001 til 83% i dag – knap fire gange så mange som for 20 år siden. Samtidig henvises kvinderne til abort stadig tidligere i graviditeten, idet 63% nu får udført deres abort før syv uger, mens denne andel kun var på 20% i 2001, svarende til mere end en tredobling af tidlige i forhold til sene provokerede førstetrimesteraborter (**Figur 1**).

Andelen, som må evakueres (tømmes kirurgisk) efter medicinsk abort, er nu nede på 1,7% mod 4,0% for fire år siden. Det svarer til et fald på 58%. Udbredelsen af menstruationsapps er medvirkende til, at kvinderne konstaterer deres graviditet stadig tidligere, og de tidlige indgreb resulterer i færre blødningskomplikationer og højere effektivitet. Samtidig ser arbejdsgangen hos de praktiserende speciallæger ud til at være effektiv, så aborterne kan ske stadig tidligere. Endnu en medvirkende årsag til reduktionen af de sekundære kirurgiske tømninger synes at være en ændring af klinikernes praksis i retning af lidt større tålmodighed med at lade processen løbe til ende, hvor vi tidligere var tilbøjelige til at sende kvinder til *evacuatio uteri*, hvis de ikke have tømt deres uterus helt inden for en uge. Her kan E-learning-programmet om tidlig medicinsk abort anbefales, da det illustrerer, at der kan ske meget to eller tre uger efter induktion, selvom UL-billedet efter en uge viser restvæv i uterus. Programmet er udarbejdet af Amani Meaidi og findes på kursusportalen (<https://kursusportalen.plan2learn.dk/KursusValg.aspx?id=69518>) – tilgængeligt for alle!

Provokerede aborter efter 12 uger er faldet imponerende 19% gennem de seneste 20 år. Der gennemføres også færre kirurgiske interventioner i forbindelse med abort efter 12 uger, både når det gælder spontane aborter og provokerede aborter. For sidstnævnte er denne andel faldet fra 57% for 20 år siden til 15% i dag.

Vi kan også glæde os over, at stadig færre kvinder aborterer spontant. Hvor antallet af registrerede graviditetstab for 20 år siden var på 10.713, ligger vi nu på 7.177, svarende til et fald på 33%.

Årsrapporten har været i kommentering hos alle regioner.

Hele årsrapporten kan læses på [sundhed.dk](https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/graviditet-og-foedsel/g-tidlig-graviditet-og-abort-kvalitetsdatabase/):
<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/graviditet-og-foedsel/g-tidlig-graviditet-og-abort-kvalitetsdatabase/>

Styregruppens medlemmer

Primært
Heidi Theresa Ørum
Cueto, Andrea Bautz,
Øjvind Lidegaard.
Styregruppens øvrige medlemmer har revideret rapporten:
Amani Meaidi,
Anemette Jørgensen,
Helle Manfeld
Højgaard, Huda
Majeed, Inge Leerskov
Hansen, Jens
Dalsgaard, Maties
Gottschalck, Maria
Lippa, Maria
Stentebjerg Skøtt,
Mette Mandrup, Micha
Bank Hornstrup, Ole
Sandstrøm, Pernille
Ravn, Pia Perpager
Staal, Troels K.
Thomsen, Anette
Odbj.

Interessekonflikter
ingen.

FIGUR Udviklingen i gestationsalder ved 1. trimester provokeret abort fra 2001-2022

